

Zbyněk Fiala: Co je cílem války na Ukrajině?

- editor007 | 10. dubna 2024

USA / UKRAJINA: Bidenova administrativa by měla poskytnout skutečnou analýzu založenou na národních zájmech USA, a nikoliv pouze ukrajinské vládní řeči, píše se na stránkách Responsible Statecraft o pokračující neochotě Kongresu poskytnout na tuto válku peníze.

Ukrajíně docházejí nejen lidé a náboje, ale také finanční zdroje. Tuhle válku prohrájeme, pokud nám Kongres USA neschválí další vojenskou pomoc, zoufá si ukrajinský prezident Volodymyr Zelensky. „Teď je důležité obrátit se zejména na Kongres – pokud Kongres Ukrajině nepomůže, Ukrajina válku prohraje,“ pronesl v neděli toto dosud nejtvrdší varování ve videu ke skupině pro finanční podporu Ukrajiny UNITED24.

Těm řečem o porážce se dá věřit, proto možná už nikdo s podporou moc nespěchá. Pokud je to na prohru, nemá cenu do toho investovat. Zelenskému naléhavě chybí hlavně slíbených 60 miliard dolarů od vlády Spojených států. Nemá je, přestože už byly schváleny v Senátu v rámci širšího balíku zahraniční pomoci v celkovém rozsahu 95 miliard dolarů, který má obsloužit vedle Ukrajiny ještě Izrael a Tchajwan. Jenže americký Kongres má dvě komory a ve Sněmovně reprezentantů se o tom dosud nehlasovalo.

Předseda – či „mluvčí“ – Sněmovny reprezentantů Mike Johnson je v kleštích, protože když tento návrh zařadí, bude svržen. Mluvčího navrhuje sněmovní většina. Tu mají Republikáni, a ti mohou také navrhnout jeho odvolání. Podle pravidel, které vznikly teprve po volbách v roce 2020, na tento návrh stačí jediný republikánský poslanec. A ten návrh už je prakticky na stole.

Napsala jej republikánská poslankyně Marjorie Taylor Greenová už po posledním Johnsonově kousku, kdy zachraňoval Bidenovu vládu před koncem dalšího krátkodobého provizorního financování, protože řádný rozpočet dosud schválen nebyl. Johnson přitom postupoval v rozporu s vůlí vlastní strany, když chybějící hlasy části republikánských poslanců nahradil hlasy vstřícných Demokratů. Projednou mu to prošlo, ale nad klíčovým sporem o zahraniční pomoci už by mu to neprošlo. Greenová zatím nepředložila svůj návrh na odvolání Johnsona k hlasování, čeká, jak to dopadne teď.

Teoreticky by se Johnson mohl dostat z té šlamastiky stejným způsobem, jakým do ní vlezl, kdyby mu Demokráté pomohli i při záchraně funkce. Jenže máme před volbami. Američané to mají rádi napínavé, a tak poslanci jsou do sněmovny voleni jen na dva roky. Teď tedy musí všichni před voliče znovu a těžko by obhajovali, že pomáhali, jak zbavit vlastní stranu té největší zbraně, kterou je váha jejích hlasů nebo přesněji udržování vlády pod kongresovou kontrolou.

Podnětně se k tomuto tématu vyjadřuje na stránkách prestižního zahraničně-politického magazínu Responsible Statecraft zkušený komentátor John Zavales, který v minulosti působil i na ministerstvech obrany a zahraničí. Připomíná, že ať už je to jakkoliv, se samozřejmou vojenskou podporou se v této sněmovně prostě počítat nedá.

Minulý měsíc přišli sněmovní demokraté s procedurální kličkou zvanou „návrh na uvolnění“, která by mohla obejít mluvčího Johnsona a prosadit přímé hlasování o zahraniční pomoci, pokud s ním bude souhlasit 218 poslanců (bez ohledu na strany). Jenže tento návrh zatím podepsalo jen 191 poslanců a šance na nalezení dalších 27 je zoufale malá. Nepomůžou tu ti Republikáni, kteří jsou proti obcházení předsedy parlamentu, a vedle nich ani progresivní Demokráté, kteří nesouhlasí s bezpodmínečnou vojenskou pomocí Izraeli.

„Ukrajinci, a zdá se, že i establishment v oblasti zahraniční politiky, mohou být z této situace zděšeni, ale nabízí to příležitost, jak obnovit určitou míru kontroly Kongresu nad vládou,“ píše Zavales. „Poslanci Kongresu, kteří se obávají přehnaných prezidentských pravomocí a nekonečných vojenských intervencí, mohou tohoto odkladu využít k tomu, aby přiměli administrativu k transparentnějšímu vymezení její strategie vůči Ukrajině. Taková definice je nezbytná, aby Kongres a voliči, které zastupují, mohli posoudit celkové náklady naší současné politiky, jak z hlediska státní pokladny, tak rizika eskalace.“

Nabízí sadu otázek, které by mohly ujasnit, oč tady doopravdy jde:

„První z nich by měla znít: Můžete definovat, co znamená vítězství v této válce? Vyžaduje to, aby Ukrajina znovu získala celé své mezinárodně uznané území, jak tvrdí prezident Zelensky a další? Nebo lze vítězství definovat jednodušeji jako zabránění pádu současné vlády?

A co máme na mysli, když máme Ukrajině poskytovat pomoc “tak dlouho, jak bude třeba”? Bidenova administrativa by měla poskytnout skutečnou analýzu založenou na národních zájmech USA, a nikoliv pouze na ukrajinských vládních řečech.“

Třetí otázka se zaměřuje na riziko jaderné eskalace a čtvrtá se týká Číny:

„Začtvrté, hlavním bodem jednání bylo, že ruská porážka by odradila Čínu od útoku na Tchaj-wan a představovala by vítězství demokratického světa nad autoritářskou osou. Pokud je toto zdůvodněním pro pokračování války, neměla by nás Čína vzít za slovo a rozhodnout, že ruská porážka je nepřijatelnou červenou linií? Proč by Čína nezačala Rusku dodávat munici, dělostřelectvo, tanky a letadla, aby takovému výsledku zabránila?“

Pátá otázka se týká pobytu obrovského počtu Ukrajinců v zahraničí, aby se vyhnuli odvodu.

„Je to způsobeno nespokojeností se současnou vládou, nebo pocitem, že zatímco v roce 2022 bylo důležité zachránit zemi, teď už nestojí za to pokračovat v bojích o znovudobytí Krymu a Donbasu nebo něčeho jiného? Ať už je příčina jakákoli, proč by se američtí daňoví poplatníci měli angažovat za ukrajinské vítězství více než statisíce samotných ukrajinských občanů?“

A poslední otázka se týká jednání:

„Není na čase, abychom Ukrajinu vyzvali k zahájení jednání nyní, na základě skutečností na bojišti, než ztratí další území a její vyjednávací pozice bude dále oslabena?“

„Má-li mít Kongres nějaký smysluplný hlas, je třeba se těmito otázkami zabývat co nejdříve,“ uzavírá Zavales.

AUTOR: Zbyněk Fiala

[ZDROJ](#)